

Praslica – dar lásky

Praslica je náradím pradenia. V zbierkach Múzea Jána Thaina v Nových Zámkoch sa nachádzajú rôzne typy praslíc – jednostranné prísedné, dvojstranné prísedné i stojanové.

Vystavené praslice sú dvojstranné, prísedné. Skladajú sa z dlhšej palice a z vodorovnej dvojkrídlovej prísedky. Na palicu sa pripevňovalo pradivo (konopné alebo ľanové vlákno), z čoho pri pradení priadky palcom, ukazovákom a prostredníkom ľavej ruky vyťahovaním odoberali vlákno, ktoré sa pri občasnom poslinení prstov šúľaním spájalo. Koniec ušúľanej nite upevnili na vreteno, ktoré prstami pravej ruky vo zvislej polohe neustále otáčali, čím sa niť spletala.

Praslice a hlavne prísedky sa bohato zdobili vyrezávaním, veď vznikali ako dary lásky – zhotovovali ich mládenci svojim vyvoleným. Tomuto cieľu zodpovedá aj ich ornamentika – srdiečka, kvety, hviezdice, rozety a nápisy – osobné údaje dokumentujúce ich vzájomnú citovú náklonnosť. Naše vystavené prísedky praslíc obsahujú iniciálky milovanej osoby – Z V a rok 1890, alebo celé meno milej – HORVÁT ROZI a rok 1898, dokonca iniciálky darcu i jeho vyvolenej – MJ a VE, ako i rok vyhotovenia a darovania 1922.

Tieto pekné pamiatky dávno vzplanutej a takouto formou zvečnenej lásky pochádzajú z rôznych kútov Novozámockého okresu – z Kamenného Mostu nad Hronom, z Podhájskej a z Nových Zámkov.